

INFO BUSINESS NEWSLETTER

Udruženje poslodavaca FBiH

Novembar 2014. godine

Broj 30

Udruženje poslodavaca FBiH na Sajmu obrazovanja i zapošljavanja u Zenici

Udruženje poslodavaca FBiH na Sajmu obrazovanja i zapošljavanja u Zenici

Štand Udruženja poslodavaca FBiH

Oko 8 000 ljudi imalo je priliku 21.11.2014.godine da se susretne sa preko stotinu izlagača - preduzeća, institucija, međunarodnih projekata i posrednika u zapošljavanju - na „Sajmu obrazovanja i zapošljavanja - naučite, istražite, povežite se“, koji se održao pod pokroviteljstvom Kancelarije specijalnog predstavnika EU i Ambasade Norveške u Bosni i Hercegovini.

Posjetioći su imali priliku susresti se s poslodavcima, ambasadama i agencijama zemalja članica Evropske unije i Sjedinjenih Američkih Država, kao i sa predstavnicima nevladinog sektora i poslovnih inkubatora. Održano je preko 30 prezentacija sa atraktivnim i korisnim temama za učesnike u sajmu, kao i okrugli stolovi, interaktivne radionice na teme „Kako postati vidljiv na tržištu rada“, „Trendovi u zapošljavanju- globalno naspram lokalnog“.

Sajam su otvorili ambasadorica Kraljevine Norveške u Bosni i Hercegovini, Nj.E. Vibeke Lilloe, gradonačelnik Zenice, gđin. Husein Smajlović, otpravnik poslova Delegacije EU u BiH, dr Renzo Daviddi, predsjedavajući Političkog i sigurnosnog otpora (tijela Vijeća Evropske unije), Nj.E. ambasador Walter Stevens.

Ambasadorka Lilloe je rekla:

"Norveška je posebno oduševljena što je imala priliku da zajedno sa Evropskom unijom i drugim međunarodnim partnerima pomogne u razvoju Sporazuma za rast i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini, koji po prvi put sažima koncizan društveno-ekonomski reformski program za ovu zemlju. Još više obećava činjenica da ovaj program nije razvijen za, već od strane Bosne i Hercegovine. Sporazum za rast i zapošljavanje je objavljen od strane međunarodne zajednice, ali su prioritete odabrali predstavnici svih društvenih grupa u BiH".

Ceremonija otvaranja Sajma obrazovanja i zapošljavanja

Direktor UP FBiH. Mladen Pandurević je ovom prilikom održao Presentaciju na temu „Tržište rada i opterećenje poslodavaca“.

Na kraju Presentacije Pandurević je zaključio da Bez ekonomskog rasta sve mjere na sređivanju tržišta rada su „forma bez sadržaja“, te da je radno zakonodavstvo zasnovano na principu „više biva manje“, je hiperprodukcija zaštite radnika, koja ne odgovara realnim odnosima i dovodi do neprovodivih rješenja.

Presentacija direktora Udruženja poslodavaca FBiH

Udruženje poslodavaca KS održalo XI proširenu sjednicu Upravnog odbora

Članovi proširene sjednice U.O. UP KS

Početak mjeseca novembra održana je proširena sjednica Upravnog odbora Udruženja poslodavaca Kantona Sarajevo. Teme o kojima se raspravljalo su Prijedlog budućim vladama hitnih ekonomskih mjera za brzi oporavak realne ekonomije i brzi izlazak BiH iz ekonomske krize i Animiranje poslodavaca za članstvo u UP KS.

Na sjednici us pored članova Upravnog odbora prisustvovali i privrednici sa područja Kantona Sarajevo. Predsjednik U.O. Muhamed Pilav je u okviru prve tačke održao prezentaciju na temu **“Otvaranje novih radnih mjesta u proizvodnji dobara i usluga za izvoz kao jedina realna opcija za izlazak iz ekonomske krize”**.

U prezentaciji definisano je 30-tak ključnih tačaka na kojima trebaju insistirati poslodavci kada je u pitanju izlazak iz ekonomske krize i to;

1. Izvoznici roba i usluga na 5. godina da plaćaju povlaštene stope max.50% poreza i doprinosa na plaće (tekstil, koža, obuća) ili radnici u fabrikama da plaćaju samo PIO 33,33% a sve ostalo da se subvencionira iz budžeta (općinskih, kantonalnih, federalnih)
2. Subvencionirati izvozniciima troškove izlaganja na Ino sajmovima
3. U svim budžetima (od Općine do Federacije ili države) predvidjeti 5% sredstava za stimulacije i subvencije proizvodnje za izvoz
4. Kamate na nove kredite i refinansiranje postojećih za izvoznike da budu maksimalno 2%, minimalni rok 10 godina u dovoljnim količinama.
5. Hitno formiranje kompetentnih vlada na svim nivoima.
6. Povećati produktivnost, efikasnost i efektivnost u svim javnim sektorima
7. Ukinuti monopol javnih komunalnih preduzeća i ustanova
8. Sve kolektivne ugovore revidirati na realne okvire u skladu sa mogućnostima društva i realne ekonomije. Rok trajanja ugovora ograničiti na 2. godine.
9. Poslodavci da u svim JKP i ustanovama imaju jednog člana Nadzornog Odbora.
10. Za svaku skupštinu Kantona i minimalno jednu mjesečno sjednicu vlade poslodavci imaju pravo predložiti (i dobiti) jednu tačku dnevnog reda.

11. Cijene energije (plin, struja,..) smanjiti za proizvodnju (vršno opterećenje)
12. Grijanje Kantona sa plina prebaciti na domaću bio masu.
13. Topli obrok iznad 5KM/dan tretirati kao plaću.
14. Harmonizirati sve općinske propise u Kantonu koji utiču na realni privredni sektor i zabraniti njihove izmjene bez saglasnosti poslodavaca a sve u cilju stimulisanja razvoja.
15. Obustaviti retroaktivne izmjene propisa na štetu poslodavaca.
16. Ukinuti sve parafiskalne namete realnom sektoru a dodatne prihode obezbjediti oporezivanjem luksuza (auta, parking, jahte..)
17. Kontinuiranim aktivnostima sivu ekonomiju i korupciju svesti na nulu. Poreze moraju svi plaćati (i udruženja građana)
18. Zabraniti prijem novih uposlenika u administraciji na 5 godina na svim nivoima
19. Plaće u administraciji vezati za minimalnu ili prosječnu plaću u realnom sektoru
20. Smanjiti broj uposlenih u administraciji hitnim penzionisanjem svih koji imaju uvjete za mirovinu po bilo kom osnovu
21. U firmama i ustanovama ukinuti radno mjesto savjetnika ili slična radna mjesta
22. Ukinuti sva stečena prava koja nisu rezultat rada i znanja. Uzdići do maksimalnih granica znanje i rad kao najveću vrlinu ljudskog bića. Eliminirati puki dolazak na posao.
23. Obustaviti i zabraniti sve grantove iz budžeta
24. Podići nivo obrazovanja na znatno veću razinu (od vrtića do fakulteta)
25. Obustaviti upis u škole i na fakultete zanimanja koje imamo na biroima
26. Stipendije iz budžeta samo za deficitarna zanimanja i super talente
27. Za mlade stimulirati prvu kupovinu stana (na tržišnim principima)
28. Smanjiti ulogu države kao poslodavca i investitora a povećati ulogu države kao regulatora
29. zaštita domaće proizvodnje carinskim i vancarinskim barijerama
30. privredna društva da ne plaćaju porez na promet nekretnina, ako će se nekretnina koristiti u privredne svrhe, spajanja firmi
31. implementirati sve prijedloge poslodavaca iz knjige: ' Kako do povoljnog poslovnog ambijenta- šta poslodavci očekuju od vlasti''

Adis Hasaković, Klas d.d., Mehmed Koldžo, Eneregoinvest d.d., Igor Baroš, Optika Baroš d.o.o. i Jakub Čehić, Imtec d.o.o.

Održan Radni sastanak u vezi ex-post evolucije makro-finansijsk pomoći Europske Unije

Dana 13. novembra 2014. godine u organizaciji Opšte uprave za ekonomska i finansijska pitanja i Europske Komisije održan je Radni sastanak u vezi ex-post evolucije makro-finansijske pomoći Europske Unije.

Glavna svrha Radnog sastanka je prikupljanje stavova nevladinih organizacija, predstavnika ekonomskog sektora, akademika i drugih nevladinih organizacija u vezi bosanskih reformskih napora u kontekstu makro-finansijske pomoći od strane Europske komisije. Na sastanku se također razgovaralo i o opštoj percepciji i važnosti odnosa EU-BiH u ukupnom programu reformi BiH.

Radni sastanak iniciran je kroz Studiju tima koji je svoju posjetu Bosni i Hercegovini imao u periodu od 9. do 12. septembar 2014. Članovi tima su tokom posjete razgovarali sa predstavnicima vlasti u Bosni i Hercegovini (na entitetskoj i državnoj razini) a koje su odgovorne za provedbu programa reforme na kojima je finansijska pomoć uvjetovana. Radni sastanak se temelji i na nedavnom studijskom posjetu istraživačkog tima u MMF-u u Washingtonu, kao i razgovore s drugim međunarodnim donatorima.

Ovom prilikom Oskar Andruskiewicz se obratio predstavnicima Udruženja poslodavaca FBiH kao jednoj od važnih učesnika u kreiranju ekonomske politike BiH, te sa preporukom Harisa Mesimovića i Ivone Zametice, koji su lokalni stručnjaci u ovom istraživanju.

Pored predstavnika Udruženja poslodavaca FBiH na sastanku je bio veliki broj predstavnika nevladinih organizacija. Rezultate istraživanja moći ćete pogledati na zvaničnoj web stranici ICF (Konsultanti za javne politike) (<http://www.icfi.com/regions/europe>), a koja je imenovana od strane Opće uprave za ekonomska i finansijska pitanja (DG ECFIN) Europske komisije (EK).

Programa zagovaranja podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u BiH

Centar za promociju civilnog društva je zbog dugogodišnjeg iskustva, ekspertiza i posvećenosti razvoja civilnog društva u BiH pozvao predstavnike Udruženja poslodavaca FBiH na ovaj sastanak.

Na navedenom sastanku Centar za promociju civilnog društva u okviru Programa održivosti civilnog društva kojem su prisustvovali: udruženja, fondacije, kampšani i predstavnici vlasti, na kojem je predstavljen program zagovaranja kroz četiri javne kampanje:

1. Uspostava funkcionalnih mehanizama saradnje Vlade BiH i organizacije civilnog društva u BiH
2. Transparentan sistem javnog (budžetskog) finansiranja NVO u BiH;
3. Podsticajni poreski okvir za jačanje individualne i korporativne filantropije;
4. Promocija i uvođenje Etičkog kodeksa OCD u BiH.

Polovinom mjeseca neovembra u organizaciji Centra za promociju civilnog društva (CPCD) održan je sastanak u okviru Programa zagovaranja podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u BiH.

Na sastanku su predstavljene kampanje o nekim od ključnih pitanja za dalji razvoj civilnog društva u BiH kao što su: javno finansiranje organizacija civilnog društva, podsticajne poreske mjere za razvoj individualne i korporativne filantropije, Institucionalni mehanizmi sardnje između vladinog i nevladinog sektora i dr., čuti Vaše stavove i prijedloge u pogledu Programa zagovaranja, te Vas pozvati da se u skladu sa svojim interesom, profesionalnim iskustvom i ekspertizom i raspoloživim resursima uključite u realizaciju ovog Programa zagovaranja, uključujući i članstvo u novoj, neformalnoj, međusektorskoj koaliciji za „Civilni dijalog“.

Zaključeno je da će u kampanjama učestvovati organizacije koje će, prema svojim afinitetima i misijama, formirati neformalnu međusektorsku koaliciju za civilni dijalog, i zagovarati ova pitanja od važnosti za funkcionisanje civilnog društva u BiH. CPCD će uskoro objaviti javni poziv za pristupanje Koaliciji, ili učešće u pojedinim kampanjama.

Ove kampanje su dio dugogodišnjeg procesa koji CPCD, zajedno sa stotinama udruženja i fondacija iz cijele BiH, provodi još od 2004. godine.

Održan sastanak sa predstavnicima USAID Sida Gold projekat

Krajem mjeseca Novembra održan je sastanak sa predstavnicima USAID Sida GOLD projekat. Direktor Udruženja poslodavaca FBiH Mladen Pandurević održao je sastanak sa predstavnicima USAID Sida GOLD projekta Amirom Sarajlićem, savjetnik za razvoj radne snage (USAID Sida GOLD projekat) i Almedinom Šuvalijom, zamjenik Šefa projekta.

Tema o kojoj se razgovaralo na sastanku odnosila se na efikasno korištenje javnih sredstava u kreiranju aktivnih politika/programa tržišta rada i aktivno uključivanje Udruženja poslodavaca FBiH jednog od ključnih aktera za rješavanje ovog problema i kvalitetnijeg pristupa oblasti razvoja radne snage.

Predstavnici GOLD projekta naveli su da u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje i Službom za zapošljavanje Kantona Sarajevo trenutno rade na predstavljanju i promovisanju održivog mehanizma podrške razvoju radne snage koji bi stimulisao otvaranje radnih mjesta i ujednačavao razvoj radne snage sa potrebama tržišta rada na području Kantona Sarajevo.

Na sastanku je naveden niz faktora koji negativno utiču na mogućnosti zapošljavanja poput: Podjele nadležnosti u FBiH, neuvezanost programa i mjera koje se primjenjuju, nedostatak

sredstava za aktivne mjere zapošljavanja, nedostatak direktne komunikacije i saradnje između javnog i privatnog sektora, te nedostatak povjerenja od strane privatnog sektora prema javnom sektoru.

Ovom prilikom predstavnici GOLD projekta pozvali su direktora i članove Udruženja poslodavaca FBiH na Okrugli sto koji će se održati 9.12.2014. godine i zatražili su da naše Udruženje uzme učešće u iniciranju aktivnijeg uključivanja i uvezivanja opština u oblasti razvoja radne snage kao jednog od ključnih faktora za ekonomski rast i privlačenje investicija.

Navedeni okrugli sto je prvi korak ka rješavanja problema i kvalitetnijeg pristupa oblasti razvoja radne snage za postizanje konsenzusa oko metodologije rješavanja pitanja nezaposlenosti.

Predstavnici GOLD projekta pozvali su predstavnike privatnog sektora da u saradnji sa GOLDprojektom i službama za zapošljavanje razmotre i promovišu efikasne načine za korištenje javnih sredstava namjenjenih za aktivne mjere tržišta rada. Na taj način bi se unaprijedila saradnja između različitih aktera javnog sektora kako bi usmjerili raspoloživa sredstva na povećanju broja zaposlenih.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UP FBiH uz finansijsku podršku ILO-a počeo realizaciju Projekat Zakon o radu i kolektivni ugovori

Udruženje poslodavaca FBiH je u saradnji sa Međunarodnom organizacijom Rada (ILO) je početkom mjeseca Septembra započelo Projekat "Zakon o radu i kolektivni ugovori".

Koz Projekat ćemo pokušati objasniti zašto je potrebno imati novi zakon u skladu s direktivama Europske unije i preporukama iz naših partnera EU-a, gdje je lider u ovoj inicijativi će biti Međunarodna organizacija rada, zajedno s partnerskim organizacijama iz naše susjedne države.

Projekat je podjeljen u dvije faze. Kroz prvu fazu projekta urađena provedena je anketa među predstavnicima privrednog sektora u vezi Zakona o radu. Istraživanje je provedeno na uzorku od 174 poslodavca, koji ukupno zapošljavaju preko 67.000 radnika, što čini 25% od ukupnog broja zaposlenih u industriji/realnom sektoru.

Pri tome smo uspjeli anketirati poslodavce iz svih kantona u FBiH, te smo obezbjedili zastupljenost svih značajnih privrednih djelatnosti.

Trenutno radimo na pripremi Publikacije koja će sažeti sekundarno i primarno istraživanje iz oblasti radnog zakonodavstva, te šta su osnovne prepreke iz ugla poslodavca. Očekuje se da rezultati ova dva segmenta istraživanja budu iskorišteni za izradu obihvatnih mjera i aktivnosti koje bi doprinijele izradi novog Zakona o radu u skladu sa direktivama Europske Unije.

Nakon sumiranja rezultata definisano je pet ključnih oblasti koji će detaljno biti obrađeni od strane eksperta iz oblasti radnog zakonodavstva. Pe ključnih oblasti su: Prestanak ugovora o radu, Povreda radnih obaveza, Sudska zaštita, Zbrinjavanje viška zaposlenika i Plate i naknade plata.

Druga faza projekta će se detaljnije baviti kolektivnim ugovorima, a primarno istraživanje će poslužiti kao temelj za analizu postojećih propisa: postojeći kolektivnih ugovora i njenim neposrednim posljedicama za poslovne subjekte. Ova analiza će rezultirati u početnom izvješću egzaktno podatke koji pokazuje da li su granski kolektivni ugovori pozitivni ili negativni za kompanije.

Rezultate ankete i kratku publikaciju na temu Zakona o radu i kolektivnih ugovora prezentiraćemo na okruglom stolu, gdje ćemo ugostiti i stručnjake iz ILO-a, profesora sa Pravnog fakulteta, te sve članove društva koji se "bore" sa kolektivnim ugovorima.

Cijeli projekt će se sažeti u publikaciju koja će biti predstavljena medijima.

„Field monitoring“ projekta BHQFHE

Polovinom mjeseca Novembra održan je „field monitoring“ projekta BHQFHE. Pored Asocijacije poslodavaca BiH na sastanku su prisustvovali predstavnici univerziteta u BiH, predstavnici Ministarstva civilnih poslodavaca BiH, predstavnici Agencije za zapošljavanje BiH, te predstavnici Agencija za visokoškolsko-obrazovanje BiH.

Monitoring tim iz EU će sačinjavati: Predstavnici National Erasmus+ Office u BiH (Suad Muhibic; Mahira Zonic) predstavnik EU Komisije u BiH (Jadranka Mihic), Predstavnik Education, Audiovisual and Culture Executive Agency – EACEA (Franco Burgio, programme manager).

Standardni kriteriji vrednovanja (takodjer i pitanja) uspjeha, odnosno ostvarenja dosadasnjih rezultata i ocjene sansi za konacnu uspješnu realizaciju BHQFHE-projekta bili su koncentrirani na slijedeće oblasti:

- I - Vaznost odnosno znacaj BHQFHE za visokoskolski prostor u BiH
- II - Ucinovitost odnosno djelotvornost planiranih aktivnosti u BHQFHE projektu na reformski proces
- III- Sposobnostodnosno stepen upotrebljivosti ostvarenih i očekivanih projektnih rezultata
- IV- Stepentjecaja BHQFHE projekta na raznim nivoima u okruzenju
- V - Stepentdrzivosti odnosno samoodrzanja ostvarenih rezultata po zavrsetku BHQFHE projekta.

Na samom kraju „field monitoring-a“ doneseni su slijedeći zaključci i to:

- Potrebno je nastaviti s aktivnostima vezanim za razvoj smjernica i sektorskih izvješća,
- Završetak aktivnosti vezanih za nabavku opreme. Nabavke treba provesti u potpunosti u skladu s "Pravilo o podrijetlu" i drugim bitnim zahtjevima,
- Nastaviti sa promocijom projekta i njegovih rezultata kroz različita širenja kanala, uključujući i web stranice projekta, i drugih promidžbenih materijala. Web stranica je dobre kvalitete može se koristiti kao glavni promotivni alat,
- Završiti potrebne postupke vezane za promjenu osoba za kontakt na Sveučilištu u Mostaru i potpisati ugovor preostalog partnerstvu (PA)
- Podijeliti rezultate projekta s drugim neformalnim partnerima, pogotovo onima koji su izravno uključeni u proces razvoja nacionalnog QF u BiH, kao što su relevantna tijela, ali i druge zainteresirane strane, kao i
- Nastaviti s provedbom svih ostalih planiranih aktivnosti, u skladu s planom rada.

Učesnici „Field monitoring“ projekta BHQFHE

Sektoru zapošljavanja u BiH pristupiti sveobuhvatno i strateški

Krajem mjeseca Novembra održan je sastanak između Udruženja poslodavaca FBiH i predstavnika Instituta za razvoj mladih KULT.

Tema sastanka odnosila se na Inicijativu "Poslovni prostor BH" koja se provodi u okviru Projekta održivosti civilnog društva u BiH (CSSP), a koju realiziraju Centri civilnih inicijativa (CCI) i Centar za promociju civilnog društva (CPCD), a podržavaju ga USAID i vlada Velike Britanije.

Predstavnici KULT-a su ovom prilikom predstavili ciljeve ove inicijative. Kroz inicijativu "Poslovni prostor BiH" će se zagovarati veće i bolje usmjerene budžetske podrške za razvoj malog i srednjeg preduzetništva, zatim uređenje raspodjele različitih finansijskih poticaja najperspektivnijim granama privrede, te rasterećenje privrednika od velikih nameta, odnosno plaćanje PDV-a po naplati a ne po fakturiranju, odgoda plaćanja do prvog u mjesecu i oprezan pristup doprinosima na plaće da ne bi ugrozili zdravstvene i penzione fondove.

Predstavnici KULT-a su naveli da će se pri izradi rješenja uzimaju u obzir prijedloge i poslodavaca i državnih revizora i institucija da bi konsenzus najboljih rješenja uputili predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti.

Prema njihovom mišljenju, navedeni problemi sputavaju ulaganja domaćih privrednika u razvoj, dolazak stranih investicija i otvaranje novih radnih mjesta.

Stoga je primarna intencija njihove inicijative da se sektoru zapošljavanja u BiH pristupi sveobuhvatno i strateški, uz uključivanje širokog broja aktera iz poslovnog, javnog i civilnog sektora, kao i medija, udruženih u aktivnu, funkcionalnu i regionalno zastupljenu mrežu – svojevrsni "tim za rekonstrukciju" poslovnog prostora BiH.

Udruženje poslodavaca FBiH je izrazilo svoju spremnost za saradnjom i ponudila svoju sveobuhvatnu pomoć pri realizaciji navedenog Projekta.

Udruženje poslodavaca FBiH partner na Projektu “Održivost civilnog društva” CCI i CPCD

Centri civilnih inicijativa (CCI) i Centar za promociju civilnog društva (CPCD) provode projekat "Održivost civilnog društva", u cilju jačanja i održavanja kapaciteta organizacija civilnog društva u BiH da utiču na procese donošenja i provedbe javnih politika od interesa za stvarne probleme građana BiH.

Kroz Projektni zadatak **Ekonomске politike radiće se i na inicijativi Smanjenja troškova poslovanja kroz smanjenje parafiskalnih nameta. Kroz ovu inicijativu je uključeno i Udruženje poslodavaca FBiH. Involviranje Udruženja poslodavaca FBiH odnosi se na prikupljanje informacija u vezi parafiskalnih nameta koji najviše otežavaju poslovanje privrednih subjekata u FBiH.**

Udruženje poslodavaca je sačinilo anketu i poslalo velikom broju poslodavaca širom Federacije BiH tražeći da odrede 5 ključnih parafiskalnih nameta, od ponuđenih 17, koji otežavaju njihovo poslovanje.

Samo istraživanje će pomoći da se dođe do konkretnih podataka koji su potrebni za ovaj Projekat, a u jedno će poslužiti Udruženju poslodavaca FBiH kao smjernica za pokretanje inicijativa za smanjenje ukidanje parafiskalnih nameta.

Tokom petogodišnjeg perioda (2013-2018), projekat će osigurati novu energiju i viziju za ostvarenje punog uticaja sektora civilnog društva na poboljšanje životnih uslova građana te održiv razvoj civilnog sektora u BiH. Organizacije civilnog društva ostvarit će trajnu komunikaciju i partnerski rad sa glavnim akterima u društvu i djelovati proaktivno kako bi ostvarili veći uticaj na društvene promjene.

Primjenjivat će se najviši standardi i pozitivna iskustva u oblasti umrežavanja i stvaranja partnerstava. Kroz projekat će se stvoriti partnerstva sa privrednom zajednicom, medijima, organizacijama civilnog društva i vlastima putem kojih će se efektivno odgovarati na ključne probleme bh. društva. U središtu tih

funkcionalnih partnerstava bit će zajednički identifikovani ciljevi i vizija, zajednički identifikovani problemi i zajednički naponi na zagovaranju rješenja i interesa u svakoj od 12 oblasti/sektora (Antikorupcija; Zapošljavanje i tržište rada; Ekonomske politike; Obrazovanje; Zdravstvo; Ljudska prava marginaliziranih grupa; Prava žena; Poljoprivreda i ruralni razvoj; Kultura; Javne finansije; Zaštita okoliša i energetska efikasnost; Pravosuđe).

Kroz projekat će se nastaviti monitoring rada izvršnih i zakonodavnih vlasti u BiH i redovno informisanje javnosti o nalazima monitoringa. Radit će se na zagovaranju boljeg pravnog i fiskalnog okruženja za rad civilnog društva, pitanjima poput pojedinačne i korporativne filantropije, društvenog poduzetništva, samoregulatornih mehanizama organizacija civilnog društva i odnosima sa institucijama vlasti.

Održana Konferencija „ SIGNs za razvoj filantropije: regionalna perspektiva“

Učesnici Prve Panel diskusije

Na poziv Fondacije Mozaik iz Bosne i Hercegovine predstavnica Udruženja poslodavaca u FBiH- Mersiha Jusić je prisustvovala Konferenciji „ SIGNs za razvoj filantropije: regionalna perspektiva“ koja je održana 17. oktobra 2014. godine u Beogradu. Održavanjem Konferencije "SIGNs za razvoj: regionalna perspektiva" obilježen je kraj prve i početak druge faze programa "SIGNs za održivost". Konferenciju je organizovala Trag Fondacija u saradnji sa regionalnim partnerima iz SIGN mreže, uz finansijsku podršku EU i fondacije Balkan za demokratiju.

Članovi SIGN mreže su Trag Fondacija iz Srbije, Fondacija Mozaik iz Bosne i Hercegovine, Centar za institucionalni razvoj CIR iz Makedonije, FAKT - Fond za aktivno građanstvo iz Crne Gore i FIQ Forum za građanske inicijative s Kosova.

U uvodnom govoru, učesnicima se obratio Tony Myers, međunarodni savjetnik za prikupljanje sredstava iz Kanade koji je govorio o filantropiji kao univerzalnoj ideji.

Više od stotinu učesnika iz javnog i privatnog sektora, uključujući i predstavnike medija i civilnog sektora iz pet zemalja u regiji uzeli su učešća na navedenoj Konferenciji. Teme o kojima se govorilo na Konferenciji su: regionalni trendovi filantropije, stvaranje povoljnog pravnog okvira za filantropiju, osnaživanje organizacija civilnog društva za mobilizaciju resursa na lokalnom nivou i uspostavljanje mehanizama za transparentnost i odgovornosti u prikupljanju sredstava.

U dvije panel diskusije su se okupili brojni stručnjaci kako bi razgovarali o regionalnoj suradnji i poboljšanju uslova za razvoj filantropije u regiji, ali i značaj transparentnog i javnog izvještavanja. Govornici na prvoj panel diskusiji su bili Ivana Ćirković iz Ureda za suradnju s civilnim društvom Vlade Republike Srbije, Danka Latković, Ureda za suradnju s civilnim društvom iz Crne Gore, Dragan Golubović, nezavisni međunarodni stručnjak, Rajka Šinik Vulić iz Intessa banke Srbije i Anica Maja Boljević, Fondacija FAKT, Crna Gora. Na drugom panelu govorili su Nathan Koeshall, Fondacija Catalyst, Dajana Berisha, Forum za građanske inicijative FIQ, Kosovo, Vedran Peršić, Sberbank iz Bosne i Hercegovine, Ana Marija Mitevske TINEX kompanija iz Makedonije, Miša Stojiljković, novinar iz Srbije i Marijana Savić iz organizacije Atina iz Srbije.

Učesnici su se složili da osnivanje regionalne platforme za razvoj filantropije koja će uključiti sve učesnike u regionu, iz svih sektora, uključujući i medije, trebaju biti nametljiv zadatak u skoroj budućnosti.

Održan sastanak Koordinativnog odbora za praćenje provođenja Strategije zapošljavanja u Bosni i Hercegovini 2010-2014

Ministarstvo civilnih poslova
Bosne i Hercegovine

predstaviti.

Imajući u vidu da vremenski period za koji je Strategija izrađena ističe krajem 2014. godine, skrenuta je pažnja na potrebu izrade strategije zapošljavanja za naredni period, a koja bi bila polazna osnova za novu strategiju može poslužiti aktuelna strategija.

Predstavnica Asocijacije poslodavaca BiH je informisala KO da su Udruženje poslodavaca FBiH i Federalni zavod za zapošljavanje u proteklom periodu potpisali memorandum o saradnji što je doprinijelo boljim

Dana 26. novembra 2014. godine u Zgradi prijateljstva Grčke i BiH, - predstavljena tri prioriteta cilja Strategije:

Sarajevo, održan je sastanak Koordinativnog odbora za praćenje provođenja Strategije zapošljavanja u Bosni i Hercegovini 2010-2014.

Sastanku su pored predstavnika Asocijacije poslodavaca BiH prisustvovali predstavnici Ministarstva Civilnih poslova - Sektora za rad, zapošljavanje, socijalnu zaštitu i penzije i Sektora za obrazovanje; Agencije za rad i zapošljavanje BiH; Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite RS; Federalnog ministarstva rada i socijalne politike FBiH; Zavoda za zapošljavanje RS; Konfederacije sindikata BiH.

Predstavnici Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine su KO ukratko obrazložili Izvještaj o evaluaciji provođenja Strategije zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za period 2010-2012. godine, koji je Savjet ministara BiH usvojio na svojoj 106. sjednici, održanoj 30.7.2014. godine. Prilikom predstavljanja izvještaja KO su

1. Promovisanje inkluzivnog i zapošljavanjem bogatog rasta i smanjenje deficita produktivnog zaposlenja i dostojanstvenog rada,

2. Unapređenje zapošljivosti žena i muškaraca, a naročito najugroženijih,

3. Unapređenje djelotvornosti, efikasnosti i upravljanje politikama i institucijama tržišta rada.

Strategijom je predviđeno da nadležne institucije entiteta i Brčko distrikta BiH ove prioritete i njihove mjere (ukupno trinaest mjera) ugrade u svoje akcijske planove. Akcijske planove za realizaciju strateških ciljeva donose vlade entiteta i Brčko distrikta BiH.

Istaknuto je da izvještaji o evaluaciji Strategije, dostavljeni u prethodnom periodu od nadležnih institucija entiteta, nisu pratili strukturu dokumenta, tako da su bile potrebne bitne izmjene kako bi se rezultati provođenja Strategije u objedinjenom izvještaju mogli jasnije

rezultatima u njihovom radu, a što je bio i jedan od ciljeva Strategije zapošljavanja. Također predstavnica APBIH je informisala KO da je UPFBiH u oktobru 2014. godine objavilo publikaciju „Kako do povoljnijeg poslovnog ambijenta“ koja također može poslužiti prilikom izrade nove strategije.

U vezi sa mogućnosti izrade nove strategije zapošljavanja, napomenuto je da postoji prijedlog da za njenu izradu bude zatražena stručna pomoć Međunarodne organizacije rada, prije svega u izradi analize tržišta rada, definisanju prijedloga prioriteta i mjera, a i u pogledu donatorskih sredstava.

U vezi sa mogućnosti izrade nove strategije zapošljavanja, napomenuto je da postoji prijedlog da za njenu izradu bude zatražena stručna pomoć Međunarodne organizacije rada, prije svega u izradi analize tržišta rada, definisanju prijedloga prioriteta i mjera, a i u pogledu donatorskih sredstava.

Tokom sastanka su izneseni različiti prijedlozi koji bi mogli biti obuhvaćeni novom strategijom zapošljavanja i to da se:

- planiranje opštih ciljeva nove strategije uradi u skladu sa rezultatima evaluacije sprovođenja Strategije zapošljavanja u BiH 2010-2014, te prioritetni ciljevi i mjere planiraju za rješavanje zajedničkih problema entiteta i Brčko distrikta BiH;
- u okviru cilja za upravljanje tržištem rada predvidi izmiještanje zdravstvenog osiguranja; svi uticaji na sektor zapošljavanja obavezno navedu u opisu

situacije, npr. da se sredstava za aktivne mjere zapošljavanja obezbjeđuju iz budžeta entiteta i Brčko distrikta BiH, te budžeta zavoda za zapošljavanje i dr.;

- za potrebe evropskih integracija uzme u obzir potreba usaglašavanja zakonodavstva u oblasti zapošljavanja sa propisima EU; analize potrebne za planiranje strategije mogu sačiniti od Agencije za rad i zapošljavanje BiH; aktivne mjere usmjere na zapošljavanje pripravnika sa srednjom stručnom spremom i nižih stručnih sprema, a ne kao do sada na provođenje programa zapošljavanja pripravnika sa visokom stručnom spremom;

- promijeni namjena novčanih davanja po osnovu nezaposlenosti i ista obuhvate opštim socijalnim davanjima, a u skladu sa propisima EU; sačine analize o provođenju zaključenih međunarodnih sporazuma od strane Agencije za rad i

zapošljavanje BiH;

- obezbijedi saglasnost svih bitnih učesnika pri izradi strateškog dokumenta i dr.

Na kraju je napomenuto da će se „ex post“ evaluacija Strategije zapošljavanja u BiH raditi 2015. godine na osnovu izvještaja o evaluciji provođenja Strategije za period 2010-2012 i period 2013-2014. godine, kao i priloga dostavljenih od nadležnih institucija entiteta i Brčko distrikta BiH, a u konsultacijama sa drugim uključenim sektorima.

Održan sastanak sa predstavnicima Asocijacija proizvođača električne energije iz obnovljenih izvora (APEOR)

Predstavnici Udruženja poslodavaca UPFBiH 19.11.2014. godine odražali sastanak sa predstavnicima Asocijacija proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora – APEOR-a BiH. Sastanak je održan na inicijativu APEOR-a BiH sa ciljem pridruživanja Asocijacija APEOR BiH Udruženju poslodavaca BiH. Predstavnici APEOR-a BiH su ukratko predstavili svoju Asocijaciju ističući da APEOR BiH okuplja kompanije koje su uložile ili namjeravaju ulagati u sektor obnovljivih izvora energije u FBiH. U proteklom godinama APEOR BiH je nastojao da radi na poboljšanju aktuelne situacije u Bosni i Hercegovini u oblasti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora.

- Razvijanje, omasovljenje i unapređenje djelatnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih resursa (voda, vjetar, solar i ostalo).
- Ostvarivanje utjecaja na poboljšanje i razvoj mikroekonomskog i makroekonomskog
- okruženja za navedenu djelatnost.
- Pružanje stručne pomoći i podrške Članovima Udruženja u različitim oblastima (porezi, pravna pomoć, zakonska regulativa, nove tehnologije).
- Poboljšanje konkurentnosti društva na domaćem i inozemnom tržištu.
- Saradnja sa istim ili srodnim domaćim ili inozemnim udruženjima i institucijama.
- Iniciranje, predlaganje pravnih i regulatornih reformi, zakonskih propisa, standarda usluga u cilju razvoja proizvodnje električne energije iz obnovljivih resursa.
- Angažovanje eksperata za politiku razvoja i korištenja obnovljivih izvora energije.
- Obrazovanje kadrova u cilju podizanja kvaliteta iskorištenja obnovljivih resursa za proizvodnju električne energije.
- Izdavanje knjiga, brošura, časopisa, organizovanje stručnih seminara i predavanja.
- Ostvarenje drugih zajedničkih interesa Članova Udruženja, u skladu sa Statutom

Također su istakli da narednom periodu Udruženje namjerava da se aktivno uključi u donošenje zakonske regulative koja je direktno vezana za oblast proizvodnje električne energije iz obnovljivih resursa. Shodno tome predstavnici APEOR-a BiH smatraju da u cilju ostvarenja svojih interesa trebaju biti dio UPFBiH.

Predstavnici UPFBiH su pozdravili inicijativu APEOR-a BiH za pristupanje UPFBiH i ukratko prezentirali prava i obaveza članova Udruženja. Na kraju dogovoreno je da će predstavnici APEOR-a nakon razgovora sa svim članovima donijeti Odluku o pristupanju UPFBiH.

Održan sastanak sa predstavnicima Konzuma u vezi primjene Zakona o radu i Zakona o vijeću zaposlenika

Dana 20.11.2014. godine predstavnici Udruženja poslodavaca FBiH održali su sastanak sa predstavnicima KONZUM-a d.o.o. Sarajevo. Ispred KONZUM-a sastanku su prisustvovali Ramiz Mušić, direktor sektora općih poslova i Kenan Hodžić, rukovodilac službe pravnih poslova. Tema sastanka je bila inicijativa Konzuma za izmjenu Zakona o vijeću zaposlenika.

Naime, predstavnici KONZUM-a istakli su da se kao i ostali poslodavci na teritoriju FBiH susreću sa problemima u pogledu primjene Zakona o radu i Zakona o vijeću zaposlenika u radnim sudskim postupcima, i to u dijelu koji se odnosi na otkaz ugovora o radu, odnosno u vezi nedorečenosti i kontradiktornosti navedenih propisa te nastaloj potrebi da se isti izmijene i preciziraju kako ne bi dolazilo do različitih tumačenja i primjene istih na štetu poslodavaca.

U praksi su neizbježne situacije da je poslodavac prinuđen nekom zaposleniku da izrekne mjeru otkaza ugovora o radu zbog teže povrede radne dužnosti jer je povreda takve prirode da ne bi bilo osnovano od poslodavaca da se nastavi radni odnos.

Naime, sudovi u FBiH su u slučaju sporova povodom odluka o otkazu ugovora o radu zbog teže povrede radne dužnosti zauzeli stav da je prije donošenja odluke o otkazu ugovora o radu zbog teže povrede radne dužnosti zaposleniku poslodavac je dužan u svakom pojedinačnom slučaju konsultirati vijeće zaposlenika u skladu sa odredbom člana 23. Stav 1. Alineja 3. Zakona o vijeću zaposlenika, te sudovi redovno poništavaju odluke o otkazu i zaposlenike vraćaju na posao ako se utvrdi da poslodavac nije konsultirao vijeće zaposlenika o namjeravanoj odluci, dakle isključivo iz formalnih razloga i bez upuštanja u postojanje opravdanosti odluke o otkazu.

Također sudovi zanemaruju odredbu navedenog Zakona da se prije donošenja odluke značajne za prava i interese zaposlenika poslodavac obavezno konsultira sa vijećem zaposlenika o namjeravanoj odluci a naročito kada se radi o između ostalog, planu zapošljavanja, premještanju i otkazu- ali da istom odredbom nije precizirano o kojoj se vrsti otkaza radi. Također odredbe Zakona o radu i Zakona o vijeću zaposlenika kada su u pitanju rokovi za dostavljanje odluke o otkazu Vijeću zaposlenika, su u koliziji i neprovođive u praksi- naveli su iz KONZUM-a.

Konzum d.o.o. je podnio Parlamentu FBiH inicijativu za autentično tumačenje odredbi Zakona o vijeću zaposlenika, te je u toku postupak pred Parlamentom FBiH po tom pitanju.

U međuvremenu je i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Parlamentu dostavilo svoje mišljenje o istoj pitanju, te podržalo inicijativu KONZUM-a za donošenje autentičnog tumačenja Zakona o vijeću zaposlenika od strane Parlamenta FBiH.

Udruženje poslodavaca je podržalo je prijedlog te će navedenu problematiku iznijeti na prvoj narednoj sjednici Upravnog odbora UP FBiH i zatražiti donošenje odluke o pokretanju inicijative za davanje autentičnog tumačenja Zakona o vijeću zaposlenika i eventualnih izmjena istog Zakona. Također je dogovoreno da će UP FBiH nakon donošenja odluke, preduzeti sve potrebne aktivnosti u cilju rješavanja ovog pitanja.

Revizija branitelja i socijale se nastavlja, gospodarstvo bi trebalo napokon ‘prodisati’

Frank Walter Steinmeier i Phillipp Hammond

SARAJEVO – Ministri vanjskih poslova članica EU-a prošlog petka su usvojili novu inicijativu “novog pristupa” europskoj tranziciji BiH, koju je pokrenula Hrvatska, a koju su potom razradili i predložili Njemačka i Ujedinjeno Kraljevstvo, odnosno šefovi diplomacija Frank Walter Steinmeier i Phillipp Hammond.

Sad je to i službena inicijativa Bruxellesa. U potpunosti je kompatibilna sa sporazumom za rast zemalja članica EU-a, ali je usko vezana i sa sporazumom za rast i zapošljavanje koji je predstavljen u Sarajevu 24. srpnja. Njemu je također “kumovao” EU na čelu s Njemačkom čiji je ministar vanjskih poslova boravio u BiH, dok se sporazum u suradnji domaćih stručnjaka i gospodarstvenika pripremao. Taj dokument bit će temelj rada budućih vlasti na svim razinama u BiH.

Revizija branitelja

U sporazumu se navodi da za pokretanje gospodarstva i stvaranje radnih mjesta BiH treba, prije svega, “smanjiti javnu potrošnju i osigurati veći broj pojedinaca i organizacija koje plaćaju porez”, što će značiti bolne reforme u javnom sektoru, jaču kontrolu, inspekcije, ali i reformu poreznog sustava, posebice dijela koji se tiče nameta na plaće, odnosno opterećenja poslodavaca. Kao druga stavka je naglašeno kako se moraju “osigurati da su plaće najvećim dijelom vezane za vještine i rezultate rada, a manje ovisne o duljini radnog staža”. Tako će nove vlasti morati zadirati u radnička prava koja im, uz neke manje izmjene, jamči gotovo 40 godina star zakon iz “onog sustava”. Primjerice, liječnici će se plaćati po učinku-broju pacijenata pa ista primanja neće imati onaj koji je imao 30 i onaj koji je imao 100 pacijenata mjesečno. Vlasti će morati mijenjati zakona u dijelu oko ugovora na neodređeno koji bi trebali postati nepoznat pojam, ali i dirati u kolektivne ugovore u javnom sektoru. Minimalna zajamčena plaća trebala bi biti prošlost. Upravo ovo poslodavci navode kao glavnu prepreku zapošljavanju jer “radnika praktično ne možeš ni zaposliti ni otpustiti”. I dok se kao argument “za” navodi činjenica da države (gotovo sve europske i SAD) koje imaju zakone prema kojima je lakše otpustiti radnika imaju i manju nezaposlenost radi “lakše cirkulacije i mobilnosti radne snage”, sindikati zaposlenih u javnim službama u BiH skočili su se na noge. Vjerojatno opravdano strahuju da je to priprema za masovne otkaze. Ni ostali (granski) sindikati nisu ostali nijemi. Tako su, primjerice, dugogodišnja prva sindikalistica RS-a Ranka Mišić i njezin federalni kolega Ismet Bajramović ocijenili kako bi to “uništilo ionako obespravljene radnike” pozivajući čak Petera Sorensena na razgovor, iako je on završio s mandatom i napustio BiH mjesec dana ranije. Još jedno “osinje gnijezdo”, a što se traži od naših vlasti je “smanjiti broj povlašćenih mirovina te povećati socijalnu pomoć za one kojima je istinski potrebna”. Ovo ukratko znači nastavak revizije branitelja, iako su neke stranke najavile da će ju poništiti, ali i reforme mirovinskih sustava u FBiH i RS-u, prije svega u dijelu koji se tiče obračuna mirovina, posebno onih najvećih, ali i drugih socijalnih davanja.

Preraspodjela “socijale”

Dr. Žarko Papić, koji se godinama bavi ovom problematikom, ističe kako BiH izdvaja dva puta više nego od zemalja u regiji za novčane transfere, a u to se ne računaju doprinosi za mirovine, zdravstvo i slično.

- Najgore je što od svih tih sredstava samo 18 posto dobiva najsiromašnija petina stanovništva u BiH, a 27 posto dobiva najbogatija petina. Ovakav sustav socijalne zaštite nema skoro nikakav efekt na smanjenje siromaštva. Na bazi analize Svjetske banke, kad bi potpuno bili ukinuti ovi transferi, siromaštvo bi se uvećalo za 1,2 indeksna boda, bilo bi 19,8 posto. Predkrizne 2007. se proračun odlično punio zbog PDV-a i tad ste imali 18,6 posto ljudi koji su na rubu siromaštva i čiji su prihodi po svim osnovama ispod 238 marke mjesečno. Sve govori da sustav socijalne zaštite ne utječe na siromaštvo – ističe dr. Papić. Poseban problem je što je, prema relevantnim istraživanjima, opterećenje poslodavaca u FBiH najveće u regiji i među najvećim u Europi i iznosi 72,2 posto, tako da poslodavac na, recimo, tisuću maraka radniku mora državi platiti 720 maraka. Sa svim ostalim parafiskalnim nametima, u ovisnosti o županiji i općini, poslodavac mora isplatiti i do 900 maraka na isplaćenih tisuću maraka radniku! Samo na poreze i socijalne doprinose na tisuću maraka poslodavac mora isplatiti državi oko 600 maraka. Rezultat je odvratanje od zapošljavanja, odbijanje stranih i domaćih ulagača i veliki broj radnika “na crno”. - Nisu točni navodi da u BiH postoji 500 tisuća nezaposlenih, nego najviše 320 tisuća nezaposlenih ili 27,5 posto. Pretpostavlja se da, a i neke statistike govore, da u sivoj ekonomiji u BiH radi oko 200 tisuća ljudi od pola milijuna. To govore Svjetska banka i ozbiljne međunarodne institucije. Stručnom analizom bi se moglo doći do prihvatljive cijene rada za poslodavce u BiH, kako bi ljudi u sivoj ekonomiji ušli u legalne tijekove tržišta rada – kaže Adnan Delić, direktor Agencije za rad i zapošljavanje BiH.

Kraj spašavanja “gubitaških” poduzeća

Među ostalim zahtjevima su “smanjenje zahtjeva i vremena potrebnog za pokretanje poslovanja”, “usvajanje unaprijeđenog okvira za stečajevе kako bi se poduzeća mogla brže restrukturirati”, što bi značilo kraj spašavanja javnih poduzeća kojima očigledno nema spasa i u koja se godinama ubacuje novac radi kupnje socijalnog mira. Među zahtjevima je i “izrada jasnih, javnih e-registara procedura za licence i dozvole”.

Naknada za “nešto”

Mladen Pandurević, predsjednik Udruženja poslodavaca FBiH, kaže da više nema smisla govoriti o opterećenju, već vlast treba pristupiti konkretnim koracima promjene stanja. “Svaki od nameta se može smanjiti, kao što se i određena davanja mogu osloboditi ili nadomjestiti drugim. Mogu se smanjiti porezi, doprinosi, određene naknade i pristojbe. Postoji i čitav niz naknada i fiskalnih nameta koje poslodavci apsolutno ne bi trebali plaćati, kao što su ‘naknade za općekorisnu funkciju šuma i voda’”, navodi Pandurević.

Na začelju regije

Iz Gospodarske komore FBiH u više navrata su isticali kako se, osim analize naknada za opća dobra, treba voditi računa i da njihova upotreba bude učinkovitija. Osim smanjenja opterećenja gospodarstva iz Komore navode kako se zapošljavanje može potaknuti i stimulativnim mjerama, osobito za malo i srednje gospodarstvo. Kao jedan od prijedloga je osigurati uvjete da ljudi nemaju namete u početnim razdobljima rada kako bi se osposobili za uspješno poslovanje. I iz Gospodarske komore RS-a ističu kako je nužno raditi na ukidanju niza fiskalnih, a osobito parafiskalnih opterećenja. I jedni i drugi ističu kako nas istraživanje Svjetske banke godinama svrstava na samo začelje zemalja regije, ali i Europe i svijeta kad su u pitanju uvjeti poslovanja.

Poslodavci traže izmjenu zakona o radu

Jedan od prioritetnih zahtjeva poslodavaca u BiH i njihovih udruga je donošenje novih zakona o radu, budući da je sadašnji, uz neke izmjene, donesen prije skoro 40 godina “u onom sustavu”. Zahtjev je to i međunarodnih financijskih institucija, prije svih MMF-a, a to je i dio sporazuma o rastu i zapošljavanju te novog pristupa EU-a prema BiH. Zakon se mora prilagoditi tržišnim uvjetima poslovanja, a ključno je “pojednostavljenje procedure zaključivanja i otkazivanja ugovora o radu čime bi se postigla veća mobilnost radne snage, povećala odgovornost prema preuzetim obvezama i radnika i poslodavca te smanjilo opterećenje gospodarstva”.

Rast nameta i javnog sektora

Problem BiH su i dva ekonomska prostora, dok je cijeli EU jedan. Tako FBiH nema porez na dividendu, a poduzeća koja izvezu više od 30 posto proizvoda prve godine ne plaćaju porez. Iz RS-a pak godinama traže izmjene Zakona o porezu na dohodak kojim bi se ukinuo porez na dividendu i udjel u dobiti. Traže i vraćanje neoporezivog dijela dohotka i stope poreza na dohodak. Prema podacima Svjetske banke od 189 zemalja, BiH je rangirana na 131. mjestu prema kriteriju “jednostavnost plaćanja poreza”. To zemlju ostavlja na vrlo lošoj poziciji u utrci za strane investicije. Uz to, u zadnjih desetak godina neprekidno raste financijsko opterećenje poslodavaca, a usporedno s tim i broj zaposlenih u javnom sektoru koji živi od privatnika.

Piše: Predrag Zvijerac (Dnevni list)

Devalviranje rada u BiH: Pravo jedino na čekanje posla

„Paušalne priče i ocjene sindikata i pojedinaca iz sindikata mislim da više ne zanimaju nikoga. Mi sindikatu nudimo konkretno da zajedno radimo od danas, da nema rada koji nije plaćen, da nema isplate plata bez isplate poreza i doprinosa, da se vrlo skoro znatno povisi

Prava radnika u Bosni i Hercegovini krše se u svim segmentima - niske plate, nemogućnost liječenja, nevezan radni staž i nemogućnost odlaska u penziju. Veliki broj radnika i dalje radi "na crno". Gotovo pola radno sposobnog stanovništva čeka posao i po pet godina, među njima najbrojniji su mladi ljudi. U takvim uslovima teško je govoriti o dostojanstvenom radu u BiH.

Godinama već ista slika: radnici u BiH na ulicama traže svoja prava – uglavnom isplatu plaća, uvezivanje staža, uplatu doprinosa, a prije svega mogućnost da žive od svog rada. Bez obzira u kojoj industrijskoj grani radili, radnici su godinama gotovo svakodnevno protestovali i svi su isto poručivali:

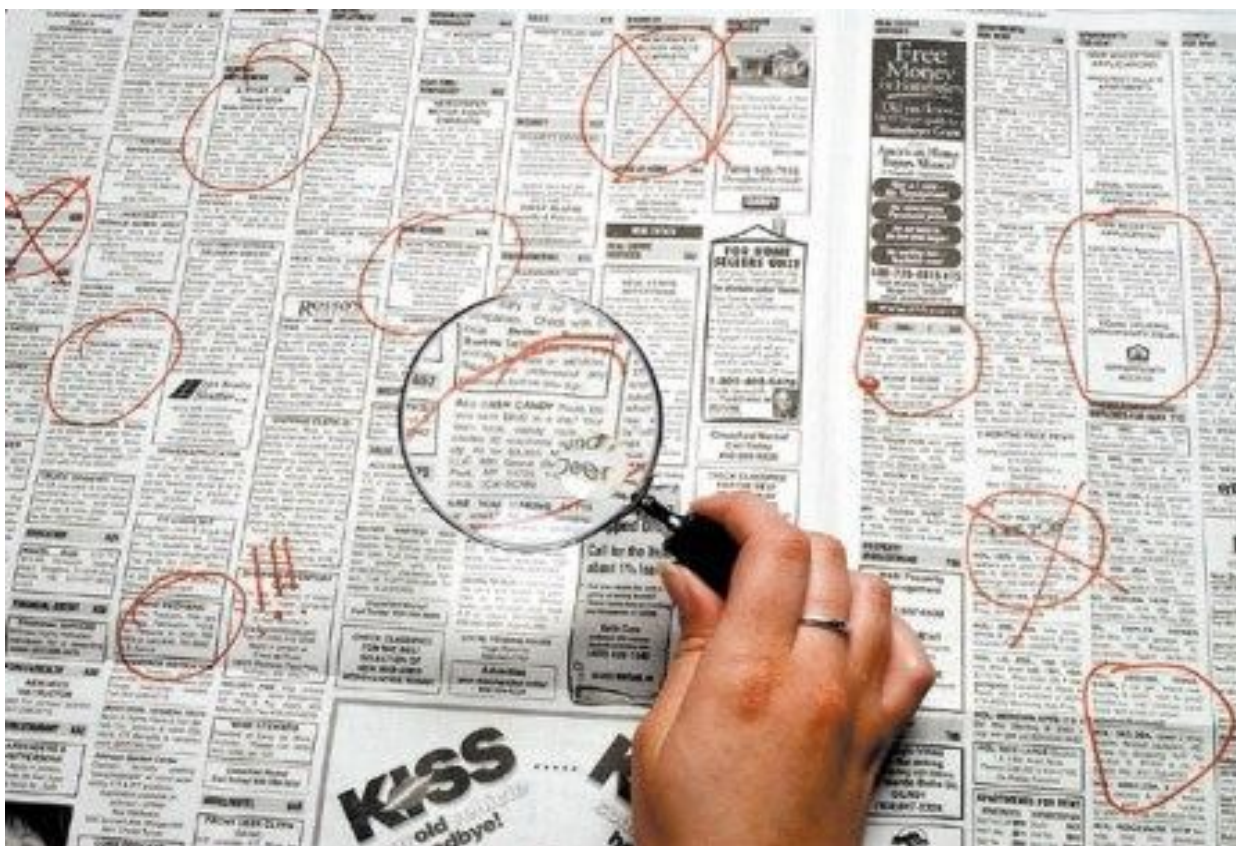
Trenutno nije ništa bolja situacija. Radnici u tekstilnoj industriji rade za prosječnu platu nešto višu od 150 eura, ili u građevini za 280 eura.

O dostojanstvenom radu u BiH teško je govoriti. Zna to i nekadašnji radnik zavidovičke fabrike namještaja Krivaja Samir Hodžić, koji danas radi više poslova za neizvjesnu dnevnicu:

„Prije šest godina sam ostao bez posla zbog privatizacije, proglašen sam tehnološkim viškom i poslan kući. U međuvremenu sam podnio tužbu i dobio spor na sudu - da su obavezni da me vrate na posao na moje radno mjesto. Nikada nije ispoštovana ta sudska presuda“, kaže Hodžić.

Zbog brojnih nelegalnih privatizacija na hiljade prevarenih radnika čeka potrebne godine staža na biroima za zapošljavanje kako bi otišli u penziju. Čekaju i isplate plata i po nekoliko mjeseci. Mnogima se ne uplaćuju doprinosi. Veliki broj radnika nema ni zaključene ugovore o radu.

„Nekako idemo sve više u sferu grubog kapitalizma, sve je više prisutno da radnici nemaju bilo kakve ugovore, čak niti ugovore o djelu, ne uplaćuju im se doprinosi, ljudi nisu u mogućnosti da se liječe“, navodi Naida Sarajlija Alihodžić, iz Sindikata građevinskih radnika.

Čekanje na novi zakon

Nedavna pogibija rudara u jami Raspotočje u jednom od zeničkih rudnika, te isto tako smrt radnika u zeničkom Arcelor Mittalu ukazuje da je sigurnost radnika na poslu na niskom nivou. U Federaciji BiH, naprimjer, na snazi je Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine. I nikome nije stalo da se donese novi zakon, kaže Muhamed Hadžić, predsjednik Sindikata metalske industrije u BiH:

„Ne znam šta poslodavcima znači ako radnik nije dovoljno zaštićen i ako nema zdravog radnika na poslu. Znači li mu to uštedu? Ja odgovorno tvrdim da je to gubitak i kod poslodavca i kod čitavog društva“, naglašava Hadžić.

Stopa nezaposlenosti u BiH je iznad 44 posto. Među nezaposlenima najbrojniji su mladi. Skoro polovina radno sposobnog stanovništva čeka posao u prosjeku po pet godina.

„Imamo ogromnu nezaposlenost. Čim imate puno nezaposlenih, naravno da pada vrijednost rada jer poslodavci mogu da biraju koga hoće da radi. To samim tim devalvira rad“, komentariše ekonomski analitičar Eldar Dizdarević.

Problemi postoje i u donošenju novog zakona o radu, koji je jedan je od uslova nastavka saradnje sa MMF-om. Zakon je već u formi prijedloga, ali ne ide u parlamentarnu proceduru jer se socijalni partneri ne mogu usaglasiti o trajanju kolektivnih ugovora.

Poslodavci traže da se novim zakonom trajanje kolektivnih ugovora ograniči na tri godine. Kamen spoticanja između sindikata i poslodavaca je i sklapanje ugovara o radu na neodređeno vrijeme.

„Zakon o radu zagovaraju i međunarodne finansijske institucije u liku MMF-a, a i domaći poslodavci da se uvodi tobože da bi se lakše zapošljavalo sigurnost, tako oni kažu, odnosno da se ukidaju ugovori o radu na neodređeno vrijeme i uvode ugovori o radu na određeno vrijeme“, tvrdi ilsmet Bajramović iz Saveza samostalnih sindikata.

„Paušalne priče i ocjene sindikata i pojedinaca iz sindikata mislim da više ne zanimaju nikoga. Mi sindikatu nudimo konkretno da zajedno radimo od danas, da nema rada koji nije plaćen, da nema isplate plata bez isplate poreza i doprinosa, da se vrlo skoro znatno povisi minimalna plata“, kaže, pak, Mladen Pandurević iz Udruženja poslodavaca FBiH.

Dok se nadležni ne dogovore, radnici ispaštaju, a većina, kao i Vera Hodžić, radnica Krivaje, žele samo jedno:

„Ja se jedino mogu nadati da će se problem Krivaje konačno riješiti. I da će bilo ko da uđe u tu Krivaju napokon početi poštivati ljudska prava i cijeniti potrebu ljudi da žive od svog rada“, kaže Vera Hodžić.

Podržavamo...stipendiramo, investiramo, stimuliramo inspiriramo... dajemo više... BH Telecom

BH Telecom d.d. je vodeći telekom operator u Bosni i Hercegovini koji stalnim razvojem novih usluga i kvalitetom istih odgovara na zahtjeve tržišta, te udovoljava potrebama korisnika i preko njihovog očekivanja. Takođe, BH Telecom je kompanija koja posebnu pažnju posvećuje programu društvene odgovornosti.

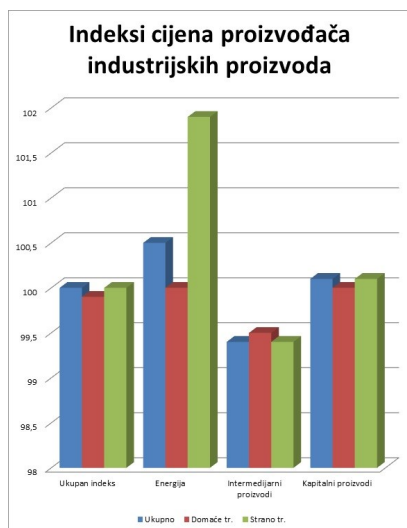
BH Telecom korporativnu odgovornost, odnosno korporativnu filantropiju shvata kao važan sastavni dio poslovne filozofije i misije kompanije. Od prvog dana svog postojanja i poslovanja u Bosni i Hercegovini, BH Telecom daje svoj doprinos: sportu, nauci, obrazovanju, kulturi i umjetnosti, socijalnoj sigurnosti te očuvanju prirode i zdrave životne sredine.

Pored toga što želimo da budemo pouzdan partner privredi i stanovništvu, a budući da smo dugoročno posvećeni tržištu Bosne i Hercegovine, vidimo svoju ulogu u aktivnom i konstantnom doprinosu razvoju bh. društva.

Trudimo se da budemo čvrsto povezani sa zajednicom u kojoj djelujemo, doprinoseći njenom daljem razvoju i stabilnosti.

Podaci su preuzeti sa stranice; [Federalnog zavoda za statistiku](#)

INDEKS CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Federaciji BiH od 2011. godine su izračunati u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 47/10) i Nomenklaturom industrijskih proizvoda Bosne i Hercegovine 2010 (Službeni glasnik BiH br. 12/11 i 41/11).

U saopćenjima i publikacijama u 2012. godini, koje se odnose na indekse cijena proizvođača industrijskih proizvoda, publikovani su samo indeksi za domaće tržište, a od januara 2013. godine se redovno mjesečno objavljuju: ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda, indeks za domaće tržište i indeks za inostrano/ inozemno tržište.

Posmatrano po oblastima, najveći rast indeksa cijena je registrovan/registriran kod Proizvodnje i snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, gasom/plinom, parom i klimatizaciji za 9,5%. Najveći pad indeksa cijena je registrovan/registriran u oblasti Proizvodnje tekstila za 9,2%

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u novembru/studenom 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 2,4%, a u odnosu na decembar/ prosinac 2012. godine niži je za 1,8%.

ANKETA O RADNOJ SNAZI

U 2013. godini stopa zaposlenosti je 30,3% (39,7% za muškarce i 21,3% za žene), što je više za 0,3 procentnih poena u odnosu na 2012. godinu kada je iznosila 30,0% (40,4% za muškarce i 20,3% za žene). Stopa zaposlenosti je najviša u starosnoj skupini 25 do 49 godina i iznosi 50,8%. Posmatrano prema djelatnostima najveći broj osoba zaposlen je u uslužnim djelatnostima, 54,5% od ukupnog broja zaposlenih.

Stopa anketne nezaposlenosti zabilježila je pad za 1,8 procentnih poena u odnosu na 2012. godinu. Stopa nezaposlenosti za muškarce opala je za 0,6 procentnih poena, a za žene za 3,8 procentnih poena. Kao i do sada stopa nezaposlenosti najviša je među mladim osobama starosti 15 do 24 godine i iznosi 58,9% (58,8% za muškarce i 59,1% za žene).

Stopa aktivnosti u 2013. godini je 41,8% (54,4% za muškarce i 29,8% za žene) što je niže za 0,6 procentnih poena u odnosu na prošlu godinu kada je bila 42,4% (55,9% za muškarce i 29,9% za žene). Stopa aktivnosti je najviša u starosnoj skupini 25 do 49 godina i iznosi 68,4%.

INVESTICIJE, PRESJEK 2011-2012

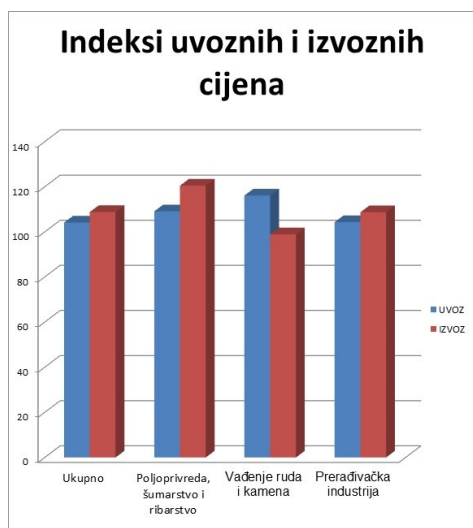
Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje konačne podatke o investicijama za 2012. godinu.

Podaci su prikupljeni putem sljedećih istraživanja: - Godišnji izvještaj o investicijama u stalna sredstva (obrazac INV-01) za sve pravne osobe; - za oblast poljoprivrede individualnog sektora (poljoprivredna gazdinstva) podaci su prikupljeni putem općina, a bazirani/temeljeni su na procjenama općinskih komisija.

Nisu obuhvaćena investiciona ulaganja samostalnih poduzetnika i domaćinstava.

Podaci o investicijama prikazuju ukupne isplate za investicije po osnovnim oblicima finansiranja/financiranja, ostvarene investicije (nova i polovna/rabljena stalna sredstva) po tehničkoj strukturi i ostvarene investicije u nova stalna sredstva (nova i polovna/rabljena uvozna stalna sredstva) po tehničkoj strukturi.

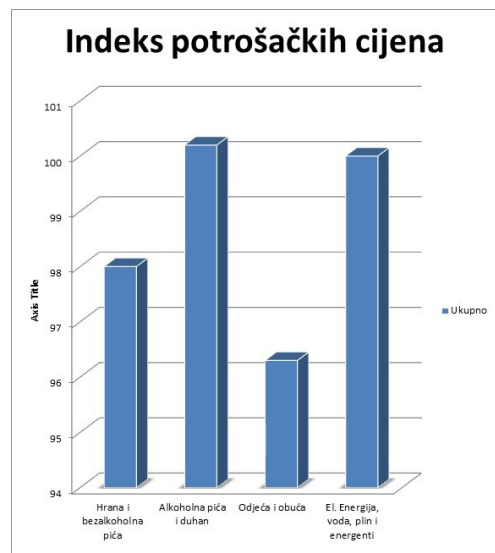
Svi podaci su iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom klasifikacijom NACE Rev. 2, a pravne osobe su grupisane prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti investitora (organizacioni princip).

INDEKS UVOZNIH I IZVOZNIH CIJENA

Federacija BiH je u novembru / studenom 2013. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 454.154 hilj./tis. KM, što je za 8.438 hilj./tis. KM ili 1,8% manje u odnosu na oktobar / listopad 2013., odnosno za 4.741 hilj./tis. KM ili 1,0% manje u odnosu na novembar / studeni prethodne godine.

U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 812.002 hilj./tis. KM, što je za 71.561 hilj./tis. KM ili 8,1% manje u odnosu na oktobar / listopad 2013., odnosno za 4.196 hilj./tis. KM ili 0,5% manje u odnosu na novembar / studeni prethodne godine.

U periodu januar – novembar 2013. izvoz je prosjeno svakog mjeseca rastao za 0,8% a uvoz je prosjeno rastao za 1,7%. Ueše Federacije BiH u ukupnom izvozu Bosne i Hercegovine za novembar / studeni 2013. je 64,5%, a u ukupnom uvozu 62,1%. U istom mjesecu procenat pokrivenosti uvoza izvozom u Federaciji BiH je 55,9% i veći je za 3,5% u odnosu na oktobar / listopad 2013. kada je pokrivenost iznosila 52,4%. Trgovinski deficit Federacije BiH za novembar / studeni 2013. iznosi 357.847 hilj./tis. KM. U novembru / studenom 2013. najviše se izvozilo u: Njemačku 94.514 hilj./tis. KM ili 20,8% ukupnog izvoza; Hrvatsku 54.195 hilj./tis. KM ili 11,9% i Italiju 49.235 hilj./tis. KM ili 10,8% ukupnog izvoza.

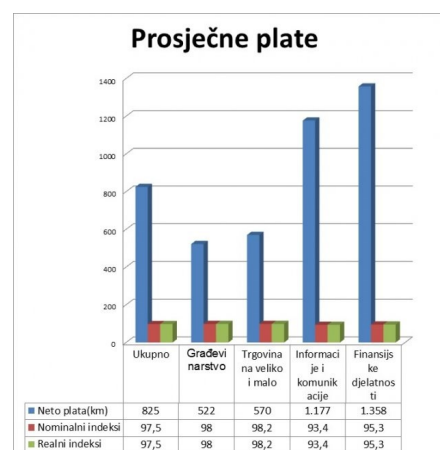

INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA

U novembru/studenom 2013. godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda viši je za 1,0% u odnosu na prethodni mjesec. Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama ukupan indeks cijena energije viši je za 4,9%, a trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,2%. Pad indeksa cijena je registrovan/registriran u grupaciji intermedijarnih proizvoda osim energije za 0,7%, kapitalnih proizvoda za 0,5% i netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,4%. Posmatrano prema područjima KD-a, indeks cijena je viši za 9,5% u području Proizvodnje i snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, gasom/plinom, parom i klimatizaciji, a u području Vađenja ruda i kamena i području Snabdijevanja vodom; uklanjanja otpadnih voda, upravljanja otpadom te djelatnosti sanacije okoliša za 0,3%. U području Prerađivačke industrije indeks cijena je niži za 0,6%. Posmatrano po oblastima, najveći rast indeksa cijena je registrovan/registriran kod Proizvodnje i snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, gasom/plinom, parom i klimatizaciji za 9,5%.

ZAPOSLENOST PO SEKTORIMA

U mjesecu oktobru/listopadu 2013. godine ukupan broj zaposlenih u Federaciji BiH iznosio je 435.813, što predstavlja smanjenje broja zaposlenih za 0,1% u odnosu na septembar/rujan 2013. godine. U odnosu na godišnji prosjek broja zaposlenih u 2012. godini došlo je do smanjenja broja zaposlenih za 0,3%.

Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposlenom za oktobar/listopad 2013. godine, u Federaciji BiH, iznosi 845 KM, i nominalno je viša za 1,6%, a realno niža za 0,5% u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposlenom za oktobar/listopad 2013. godine nominalno je viša za 0,9%, a realno za 2,8%.

PROSJEČNE NETO PLATE

U d r u ž e n j e
p o s l o d a v a c a

Mula Mustafe Bašeskije 12/3, 71 000 Sarajevo

Tel; +387 33 264 830

Fax; +387 33 264 831

E-mail; info@upfbih.ba

Web; www.upfbih.ba

<https://twitter.com/Poslodavci>